

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 10.07.12.
nr. 3332 podpis. Borusewicz

Warszawa, dnia 06.07.2012

BON-I-0702-4-2-PM/12
DPS-V-0702-24/4465/ZP/2012
Dot. BPS/043-14-511/12

p. R. Rojek
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 10.07.12.
nr. 6075 podpis. [signature]

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP**

Odpowiadając na oświadczenie senatora Przemysława Błaszczyka złożone na 14. posiedzeniu Senatu w dniu 14 czerwca 2012 r. w sprawie trudności w znalezieniu pracy przez osoby niepełnosprawne uprzejmie wyjaśniam, że:

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.) nie gwarantuje osobom niepełnosprawnym uzyskania zatrudnienia, jednak zawiera bardzo dużo instrumentów wsparcia zachęcających pracodawców do zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Przed wszystkim należy wspomnieć o dofinansowaniu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego, którego wysokość w przypadku przedsiębiorców może wynieść 75% kwoty wynagrodzenia brutto oraz finansowanych przez pracodawcę obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe naliczonych od tego wynagrodzenia i obowiązkowych składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Oznacza to, że pracodawca otrzymuje dofinansowanie do większej części kosztów płacy pracownika niepełnosprawnego. Należy przy tym podkreślić, że w przypadku osób niepełnosprawnych z tzw. schorzeniami specjalnymi, w tym m.in. niewidomych,

miesięczne dofinansowanie do ich wynagrodzenia jest dodatkowo zwiększone. (art. 26a i 26b ustawy o rehabilitacji (...)).

Pracodawca może również otrzymać ze środków PFRON zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Ten instrument wsparcia dotyczy zatrudnienia osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu (art. 26e ustawy o rehabilitacji (...)).

Pracodawca może również, na podstawie art. 26 ustawy o rehabilitacji (...) ze środków PFRON zwrot kosztów m.in. adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy oraz zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności.

Ten zwrot kosztów dotyczy osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, skierowanych do pracy przez powiatowy urząd pracy, jak również osób, których niepełnosprawność powstała w okresie zatrudnienia u tego pracodawcy.

Ze środków PFRON można również sfinansować osobom niepełnosprawnym poszukującym pracy niepozostającym w zatrudnieniu koszty usług i instrumentów rynku pracy określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, ze zm.), z których osoby niepełnosprawne mogą korzystać na takich samych zasadach jak osoby pełnosprawne. Dotyczy to m.in. szkoleń, stażu, prac interwencyjnych, przygotowania zawodowego dorosłych, jak również studiów podyplomowych (art. 11 ustawy o rehabilitacji (...)).

Kierownik powiatowego urzędu pracy może również zainicjować i zorganizować szkolenie dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych lub innych osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, a zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy, w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie zatrudnienia, podwyższenia dotychczasowych kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej, a w szczególności w razie braku kwalifikacji zawodowych, konieczności zmiany kwalifikacji w związku z brakiem propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub utraty zdolności do pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie. Koszt tych szkoleń również jest finansowany ze środków PFRON (art. 38 .

Aby ułatwić i wspierać rozwój zawodowy osób niepełnosprawnych, w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przewidziano możliwość refundacji kosztów szkoleń przeprowadzonych przez pracodawcę. Koszty szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych mogą być zrefundowane ze środków PFRON do wysokości 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż do wysokości dwukrotnego przeciętnego wynagrodzenia na jedną osobę (art. 41 ustawy o rehabilitacji (...)).

Jak wskazano w przedstawionym wyżej wyliczeniu, niepełnym zresztą, pracodawcy mogą skorzystać z szeregu instrumentów wsparcia, co w założeniu ma zachęcić ich do zatrudniania osób niepełnosprawnych. Z wyjątkiem miesięcznego dofinansowania do wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych, środkami PFRON na pozostałe instrumenty pomocy, dysponują samorządy terytorialne. Administracja rządowa nie ma wpływu na sposób podziału kwot środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczanych samorządom terytorialnym corocznie na rehabilitację społeczną i zawodową. Z tego względu często zdarza się, że przytłaczająca część środków jest kierowana na rehabilitację społeczną (m.in. dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych, likwidację barier architektonicznych), a jedynie znikoma na aktywizację zawodową.

Pragnę zaznaczyć, że zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Oznacza to, iż uprawnienia wynikające z przepisów ustawy o pomocy społecznej mają charakter subsydiarny, czyli uzupełniają środki, możliwości i uprawnienia własne osoby objętej systemem świadczeń z pomocy społecznej. Poprzedzają ją świadczenia z systemu ubezpieczeń społecznych, jak również zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne, czy pomoc dla bezrobotnych.

Planowana w 2012 roku weryfikacja kryteriów dochodowych, uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej, jest jednym z działań Rządu zmierzających do poprawy sytuacji osób i rodzin, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu niepełnosprawności, ubóstwa, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby. Zmiana kryteriów dochodowych powoduje zmianę wysokości niektórych świadczeń pieniężnych, w tym zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych. Po weryfikacji wzrośnie kwota świadczeń pieniężnych. Wzrośnie także liczba osób uprawnionych do świadczeń z pomocy społecznej. Wysokość świadczeń z pomocy społecznej może nie do końca jest zgodna z oczekiwaniami

świadczeniobiorców, musi jednak odpowiadać aktualnym możliwościom finansowym budżetu państwa i budżetów gmin, a budżety te nie są zbyt zasobne.

Od daty uchwalenia ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej była wielokrotnie nowelizowana, a każda zmiana miała na celu także dostosowanie jej treści w miarę możliwości do aktualnych potrzeb. W najbliższym czasie nie planuje się kolejnej nowelizacji ustawy.

z up. **MINISTER**

Jarosław Duda
SEKRETARZ STANU